

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 8CoP/18/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4413227661
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 10. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Pogranová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2018:4413227661.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jarmily Pogranovej a sudcov JUDr. Vladimíra Novotného a JUDr. Adriany Kálmánovej, PhD., v právnej veci navrhovateľky: V. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. XXX, zastúpená: Mgr. Helena Farkašová, advokátka so sídlom Nové Zámky, Žerotínova bašta 1, proti odporcovi: Y. U. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. A., W. L. 8, zastúpený ADVOKÁT JUDr. PETER TIMKO spol. s r.o., so sídlom Nitra, Štefánikova trieda 6, IČO: 50 528 874, o rozvod manželstva a o úpravu pomerov manželov na čas po rozvode k maloletemu dieťaťu: N. A. H., nar. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky č. k. 11P/402/2013-459 zo dňa 29. septembra 2017, jednohlasne takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v časti zverenia maloletej N. A. H., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti otca na čas po rozvode manželstva, v časti zastupovania maloletej a spravovania jej majetku, a určenia povinnosti matky prispievať na výživu maloletej sumou 75,-Eur mesačne vždy do 15-teho dňa toho ktorého mesiaca k rukám otca p o t v r d z u j e .

Zročné výživné za čas od 14.05.2015 do 30.09.2018 v sume 75,-Eur je matka p o v i n n á zaplatiť k rukám otca do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v časti úpravy styku matky s maloletou a súvisiacich výrokov o povinnostiach rodičov s tým spojených p o t v r d z u j e s tým, že dopĺňa túto úpravu styku počas vianočných sviatkov každý párnny rok v čase od 23.12. od 09.00 hod. do 30.12. do 18.00 hod. a každý nepárnny rok v čase od 30.12. od 18.00 hod. do 06.01. do 18.00 hod..

Ž i a d e n z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zveril maloletú N. A. H. na čas po rozvode manželstva do osobnej starostlivosti otca od právoplatnosti rozsudku o rozvod manželstva a matku zaviazal k povinnosti prispievať na jej výživu sumou vo výške 75,- eur mesačne od 14.5.2015, vždy do 15-teho dňa tohto ktorého mesiaca do rúk otca s tým, že zročné výživné je vyrovnané a s tým, že zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok budú obaja rodičia. Súd upravil styk matky s maloleťým dieťaťom tak, že matka je oprávnená stretávať sa s maloletou každý párnny týždeň v roku od štvrtka od 16.30 hod. do nedele do 18.00 hod., medzi dvoma párnymi týždňami v roku, teda v nepárnny týždeň v čase od piatka od 16.30 hod. do nedele do 18.00 hod. a nepárnny týždeň, ktorý nasleduje za tromi za sebou idúcimi víkendami u matky bude maloletá u otca s tým, že uvedená úprava sa nepoužije v mesiacoch júl, august a počas jarných prázdnin. Matka je oprávnená stretávať sa s maloleťým dieťaťom: - počas jarných prázdnin určených Vyhláškou Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu každý párnny rok od

prvého dňa prázdnin od 10.00 hod. do soboty v týždni, v ktorom sa prázdniny končia do 18.00 hod., - počas letných prázdnin od 2.7. od 10.00 hod. do 15.7. do 18.00 hod. a od 15.8. od 10.00 hod. do 30.8. do 18.00 hod. Matka je oprávnená maloleté dieťa v určený čas prevziať v mieste bydliska otca a po ukončení stretnutia v určenom čase je povinná maloleté dieťa otcovi v mieste bydliska odovzdať. Otec je povinný maloleté dieťa na toto stretnutie pripraviť a v určený čas v mieste jeho bydliska ho matke odovzdať. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Svoje rozhodnutie odôvodnil s poukazom na ustanovenia § 25 ods. 1, 2, § 28 ods. 1, 2, § 36 ods. 1, § 62 ods. 1, 2, 4, 5, § 75 ods. 1 Zákona o rodine, § 52 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len CMP). V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že na Okresnom súde Nové Zámky prebieha konanie o rozvod manželstva a úpravu výkonu práv a povinností rodičov voči maloletému dieťaťu na čas po rozvode manželstva. Okresný súd Nové Zámky vo veci rozhodol rozsudkom č. k. 11P/402/2013-143 zo dňa 27.3.2015, ktorým manželstvo účastníkov konania rozviedol, na čas po rozvode manželstva zveril maloleté dieťa do osobnej starostlivosti otca a matku zaviazal prispievať na jej výživu sumou vo výške 80,- eur mesačne. Zároveň upravil styk matky s maloletým dieťaťom na každý nepárny týždeň v roku od piatka od 16.30 hod. do nedele do 18.00 hod. Voči rozsudku podala odvolanie matka vo výrokoch úpravy výkonu rodičovských práv a povinností voči maloletému dieťaťu. Krajský súd v Nitre uznesením č. k. 8CoP/29/2015-189 zo dňa 30.7.2015 rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti týkajúcej sa úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu a výroku o trovách konania zrušil a vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Rozsudok Okresného súdu Nové Zámky v časti rozvodu manželstva nadobudol právoplatnosť dňa 14.5.2015. Súd vo veci doplnil dokazovanie v zmysle rozhodnutia Krajského súdu v Nitre. Matka maloletej navrhla, aby súd zveril maloletú do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný platiť na maloleté dieťa výživné vo výške 100,- eur mesačne, vždy do 15-teho dňa toho - ktorého mesiaca vopred do rúk matky, aby súd upravil styk otca s maloletým dieťaťom každý nepárny týždeň v roku v čase od piatka od 16.30 hod. do nedele do 18.00 hod. Otec maloletej navrhol, aby bola maloletá zverená do osobnej starostlivosti otca s tým, že úpravu styku navrhol tri víkendy v kalendárnom mesiaci od piatka do nedele, s určením výživného matke v sume 75,- eur mesačne. Kolízny opatrovník navrhol zveriť maloleté dieťa do osobnej starostlivosti matky a otca zaviazat' na platenie výživného 100,- eur mesačne, upraviť styk otca s maloletou tak, ako navrhovala matka, prípadne rozšíriť tento styk aj o nejaké dni v týždni. Znalkyňa PhDr. Alžbeta Zradulová, znalkyňa z odboru psychológia, odvetvia klinická psychológia detí, klinická psychológia dospelých vo výpovedi uviedla, že žiadne výrazné patologické zmeny u maloletej neboli zistené. Okrem toho, že jej spontánilita výrazne typicky detská je výrazne znížená. Vo svojich záveroch sa priklonila k výchovnému prostrediu, ktoré je pre dieťa v jej veku a jej schopností vhodnejšie a to odporučila aj v záveroch posudku. Myslela predovšetkým na to, že v rodine otca je dieťa vo väčšej miere vychovávané starými rodičmi ako otcom. Ďalej uviedla, že styk v rozsahu ako doteraz, je pre dieťa nedostatočný zo strany dieťaťa. Zároveň nemožno vylúčiť, že dieťa bude mať rovnako potrebu byť s otcom v prípade, ak by bola zverená do starostlivosti matky. Vyšetrením oboch rodičov dospela k záveru, že matka je jednoznačne zrelšia podľa výsledkov vyšetrenia a pripravenejšia na výchovu. Matka v istej dobe zostala bez prostriedkov, bez dieťaťa, s výrazným odrazom na prežívanie a psychiku. Ku dňu keď matku vyšetrovala, matka sa odrazila od dna a snaží sa pre dieťa všetko zabezpečiť a svedčí to o dosť veľkej sile osobnosti. Citový vzťah maloletej k obojmu rodičom je kladný a sýtený. Koncepčne maloletá má osvojené čo má robiť, dieťa je postavené do zodpovednosti, maloletá vie, že musí ísť do školy, musí prísť domov, potom musí niečo robiť a keď to všetko vyrieši, tak sa budú venovať jej. V starostlivosti otca nemá toľko priestoru na svoje záujmy, prípadne iné využitie voľného času. Emocionálne sýtené je dieťa v prostredí veľmi málo. Z úradného záznamu spísaného na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky dňa 10.9.2014 mal súd za preukázané, že na predvolanie sa dostavili rodičia maloletého dieťaťa za účelom pohovoru vo veci styku otca s maloletým dieťaťom. Obaja rodičia uviedli, že sú v rozvodovom konaní. Od tej doby, čo je maloleté dieťa u matky, matka odmieta kontakt otca s maloletým dieťaťom. Matka uviedla, že ona nebráni kontaktu otca s maloletou, ale za jej prítomnosti. Otec dieťaťa súhlasil s tým, že sa bude kontaktovať s maloletou v čase, keď matka bude doma, pričom sa vopred dohodnú na presne stanovenom termíne. Z potvrdení Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Šali mal za preukázané, že matka podala na otca dieťaťa oznámenie o priestupku proti občianskemu spolunažívaniu trikrát. Z lekárskej správy zo dňa 9.10.2014 mal za preukázané, že matka bola ošetrovaná na centrálnom príjme nemocnice s poliklinikou v Galante, pretože podľa jej uvedenia ju manžel pri hádke sotil a udrela si ľavé koleno. Zo správy z Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Šali zo dňa 18.2.2016 mal za preukázané, že matka ako oznamovateľka podala na otca dieťaťa v roku 2014 štyri oznámenia o priestupku proti občianskemu spolunažívaniu, ktoré boli preložené na Okresný úrad Šaľa a vybavené odložením. Zo správy z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky zo dňa 4.7.2016 mal za preukázané, že matka bola

zaradená do evidencie uchádzačov o zamestnanie odo dňa 28.6.2016. Z výplatných pásov matky od januára do júla 2016 mal za preukázané, že PMZ netto matky u zamestnávateľa Dr. Pizza - Trnava s.r.o. bol 47,- eur. Z dohody o pracovnej činnosti matky zo dňa 1.6.2016 mal za preukázané, že matka vykonávala u zamestnávateľa Dr. Pizza- Kolárovo s.r.o. Dunajská Streda pomocné práce od 1.6.2016 do 31.12.2016 podľa potreby. Odmena za vykonanú prácu bola 3,- eur na hodinu. Z potvrdenia o zrušení registrácie obchodného zástupcu v podregistri poskytovania úverov a spotrebiteľských úverov zo dňa 10.6.2016 mal za preukázané, že dňa 9.6.2016 bola matke zrušená registrácia v zozname viazaných finančných agentov. Z potvrdenia o príjme matky od spoločnosti Kromberg Schubert s.r.o. Kolárovo mal za preukázané, že priemerný mesačný čistý príjem matky v období od októbra 2016 do augusta 2017 bol 561,46 eur. Z potvrdení o príjme otca mal za preukázané, že otec mal PMZ netto v období od júna 2016 do júna 2017 vo výške 754,55 eur. Okrem toho mal príjem z Dohody so Súkromnou strednou odbornou školou v priemernej výške 63,35 eur. V súčasnej dobe je otec zamestnaný v Súkromnom gymnáziu v Bratislave, s priemerným zárobkom 750,- eur mesačne. Zo znaleckého posudku č. 2/2017 znalkyne PhDr. Alžbety Zradulovej, zo dňa 31.3.2017 mal za preukázané, že ide o maloleté dieťa s intelektovým potenciálom v hornom pásme priemeru a s veľmi dobrým pojmovým myslením. Osobnosť je detská, veku primerane zrelá, aktuálne bez manifestnej neurotickej symptomatológie. Rodičia sa dokážu akceptovať. Citový vzťah dieťaťa k obom rodičom je kladný, primerane sýtený. Vzťah matky k dieťaťu je pozitívny. V živote dieťaťa obaja rodičia zohrávajú dôležitú úlohu, má k nim úctu a rešpekt. Nepriklonila sa ani k jednému rodičovi ako k tomu „dobrému“. Dieťa emocionálne nepreferuje žiadneho z rodičov, k obom má rovnako silný citový vzťah. Čas, ktorý trávi s matkou je pre ňu nedostatočný. Nemožno vylúčiť, že by to bolo aj v opačnom prípade. Maloletá má dobrý postreh a orientáciu vo vzťahoch. Vie pomerne jasne zhodnotiť, čo sa od nej očakáva, tieto očakávania sa snaží plniť, vzhľadom na väzby, ktoré k dospelým má. V domácnosti otca zohráva dominantnú úlohu stará matka, pri ktorej má maloletá istotu. Adaptačný potenciál je u maloletej veľmi dobrý. Je možné predpokladať, že výchovné prostredie u matky bude dieťa vnímať ako nové v tom zmysle, že bude režimované, zatiaľ čo doteraz toto prostredie si užívala ako priestor, kde môže bez iných očakávaní sýtiť svoje individuálne detské potreby a prežívanie. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že s poukazom na vykonané dokazovanie a po zhodnotení všetkých dôkazov zveril maloleté dieťa do osobnej starostlivosti otca, keď mal preukázané, že maloletá býva u otca už štyri roky, má tam stabilné prostredie, čo vyplýva aj zo znaleckého posudku, v ktorom maloletá uviedla, kde je jej domov. Vo veci nebolo preukázané, že by otec mal problém so starostlivosťou o maloletú. Tvrdenia matky, že maloletá bola špinavá, neboli preukázané. Otcovi vypomáha stará matka, čo však nie je na škodu. Maloletá nastúpila do Základnej školy v Nových Zámkoch. Matka uviedla, že ak by bola maloletá zverená do jej osobnej starostlivosti, maloletú by dala do základnej školy v mieste jej bydliska. Zmena výchovného prostredia u maloletej, hlavne zmena základnej školy, by v tomto prípade nebola v prospech maloletého dieťaťa. Otec má stabilnejšie prostredie na výchovu, nie je postavený pred nevyhnutnosť riešiť si svoju bytovú otázku, čo matka s tým problémom má. Matka stále býva u svojej babky, kde sú zdravotné riziká, čo sa týka fajčenia, u otca tieto nie sú. Matka uviedla, že si zabezpečila rodinný dom, do ktorého sa má presťahovať o mesiac. Uvedenú skutočnosť však žiadnym spôsobom súdu nepreukázala, hoci na to mala dostatok času, nevyvinula žiadnu aktivitu na to, aby boli prešetrené pomery na jej strane, ktoré by zabezpečili riadny vývin maloletej a jej bytové pomery. Maloletá býva u otca štyri roky, má vytvorené stabilné podmienky tak u otca, ako aj v škole, ktorú navštevuje. Zverenie maloletej matke by malo za následok nielen zmenu prostredia v ktorom maloletá žije, ale aj zmenu školského zariadenia, ktoré maloletá navštevuje. Tieto zmeny by narušili stabilitu výchovného prostredia maloletej, ktoré nie je v záujme maloletého dieťaťa najmä vo veku, v ktorom sa maloletá nachádza. Ak s výchovou maloletej pomáha otcovi stará matka, nie je to nič neobvyklé. Je bežné a dokonca potrebné, aby sa medzi deťmi a ich starými rodičmi vytvárali pevné citové väzby, ktoré posilňujú vnímanie rodiny ako celku. Súd nevnímal pomoc starej matky otcovi s výchovou maloletej ako negatívnu. Ďalej dôvodil tým, že v zmysle rozhodnutia Krajského súdu v Nitre doplnil dokazovanie, z ktorého mal preukázané, že matka nemala žiaden dôvod nechať maloleté dieťa v čase odchodu od otca dieťaťa v jeho domácnosti, keď podľa jej slov musela domácnosť opustiť. Podľa výpovede matky, býva ešte aj v súčasnosti u svojej babky, kde podľa jej slov sú vytvorené podmienky na výchovu maloletého dieťaťa a kde mohla maloleté dieťa aj v tom čase zobrať so sebou. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že nevykonaním dokazovania prehratím CD nosiča nachádzajúceho sa v spise, ktoré navrhol právny zástupca otca. Pri prehratí nosiča pri štúdiu spisu súd zistil, že na CD nosiči sa nachádzajú výpovede príbuzných otca, resp. bývalej učiteľky maloletej - tieto výpovede by ako dôkazy pôsobili účelovo a žiadnym spôsobom by neovplyvnili rozhodnutie súdu. Ďalej dôvodil tým, že vo veci úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu rozhodovali dva senáty Krajského súdu v Nitre, v konaní do rozvodu manželstva a v konaní o úpravu práv a povinností na čas po rozvode

manželstva. V konaní do rozvodu manželstva bolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti otca, matka voči rozsudku v tejto časti nepodala odvolanie a rozsudok nadobudol právoplatnosť. Matka v tom čase nenamietala zverenie dieťaťa do starostlivosti otca, odvolala sa len v časti výživného. Zo znaleckého posudku, ktorý je len jeden z dôkazov v konaní, mal súd preukázané, že maloleté dieťa má dobrý citový vzťah k obojom rodičom. V súčasnej dobe sa matka s dieťaťom stretáva počas víkendov. Súd zohľadnil závery znaleckého posudku v tom smere, že rozšíril stretávanie sa matky s maloletým dieťaťom. Súd upravil styk matky s maloletou tak, že matka sa počas kalendárneho mesiaca bude s dieťaťom stretávať tri víkendy, pričom dva víkendy si dieťa zoberie už od štvrtka. Úprava je taká, že párne víkendy bude matka s dieťaťom od štvrtka do nedele, víkend medzi tým bude s dieťaťom od piatka do nedele a posledný víkend v mesiaci stráví s dieťaťom otec. Rozšírené stretávanie sa matky s dieťaťom zabezpečí, aby maloletá strávila s matkou aj časť týždňa aj víkendy. Súd zdôraznil, že znalecký posudok je len jedným z dôkazov a v žiadnom prípade nemá sudcovi nariaďovať ako má rozhodnúť spor. Zo znaleckého posudku mal súd preukázané, že maloletá má dobrý vzťah k obojom rodičom, otec teda nie je diskvalifikovaný zo starostlivosti o maloletú. Súd okrem stretávania počas bežného roka, upravil aj styk matky s maloletým dieťaťom počas letných školských prázdnin, polovicu prázdnin stráví s dieťaťom matka a polovicu otec, okrem toho upravil aj stretávanie počas jarných prázdnin na každý páry rok. Rozšírené stretávanie sa maloletej s matkou zabezpečí podľa názoru súdu, dostatočný vplyv matky na maloletú a posilní vzájomné väzby medzi matkou a maloletou. Súd prvej inštancie zaviazal matku prispievať na výživu maloletého dieťaťa výživným vo výške 75,- eur mesačne, pričom prihliadol na odôvodnené potreby maloletého dieťaťa, vyčíslenie ktorých súd považoval za primerané vo všetkých kategóriách tak, ako uviedol otec v priebehu konania, na rozšírené stretávanie sa matky s dieťaťom a tiež skutočnosť, že príjem otca je vyšší ako príjem matky. Matka zo svojho príjmu je schopná prispievať na výživu maloletého dieťaťa sumou 75,- eur mesačne, bez ohrozenia svojho životného minima v zmysle zákona o životnom minime. V súčasnej dobe matka uvedenú sumu aj platí, preto je výživné od právoplatnosti rozsudku o rozvode manželstva vyrovnané. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol s poukazom na ustanovenie § 52 zákona č. 161/2015CMP.

2. Rozsudok súdu prvej inštancie napadla v zákonnej lehote odvolaním matka maloletej. Navrhla, aby odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie tak, že zverí maloletú na čas po rozvode do osobnej starostlivosti matky a otca zaviazá prispievať na jej výživu sumou 100 eur mesačne s tým, že zastupovať maloleté dieťa, spravovať jeho majetok budú obaja rodičia a súd upraví styk otca s maloletou tak, že otec je oprávnený stykať sa s maloletou každý nepárny týždeň od piatka od 16.30 hod. do nedele do 18.00 hod., ktorá úprava sa nepoužije v mesiacoch júl, august a počas jarných prázdnin. Otec je oprávnený stykať sa s maloletou počas jarných prázdnin určených vyhláškou Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu každý páry rok od prvého dňa prázdnin od 10.00 hod. do soboty v týždni, v ktorom sa prázdniny končia do 18.00 hod., počas letných prázdnin od 02.07. od 10.00 hod. do 15.07. do 18.00 hod. a od 15.08. od 10.00 hod. do 30.08. do 18.00 hod. s tým, že otec je oprávnený maloleté dieťa v určený čas prevziať v mieste bydliska matky a po ukončení stretnutia v určenom čase je povinný maloleté dieťa matke v mieste jej bydliska odovzdať. Matka je povinná maloleté dieťa na toto stretnutie pripraviť a v určený čas v mieste jej bydliska ho otcovi odovzdať. Svoje odvolanie odôvodnila tým, že sa nemôže stotožniť s rozsudkom súdu prvej inštancie v časti úpravy výkonu rodičovských práv a povinností. Súd pri svojom rozhodovaní nebral do úvahy tak podstatné skutočnosti ako znalecký posudok vypracovaný súdnym znalcom, stanovisko Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky a najmä vyjadrenie maloletej, ktoré učinila pred súdnym znalcom. Mala za to, že závery obsiahnuté v znaleckom posudku sú jednoznačné, v znaleckom posudku uvedené skutočnosti súdny znalec obhájal aj pri svojom výsluchu na pojednávaní dňa 26.09.2017. Niet pochybností o tom, že „predispozície matky v jej prežívaní, postojoch a aj v prejavoch sa javia ako pozitívny faktor v osobnostnom, sociálnom a emocionálnom vývine dieťaťa. Okrem iného zmena výchovného prostredia poskytne dieťaťu priestor na zdravú identifikáciu s rolou ženy, matky a je predpoklad, že v tomto prostredí bude akceptovaná spontanelita a jedinečnosť dieťaťa". Znalecké dokazovanie je len jeden z dôkazov konania, avšak podľa jej názoru veľmi podstatný a rozhodujúci, pretože sa vyjadroval znalec s dlhoročnými skúsenosťami, ktorý veľmi presne opísal tak osobnostné črty otca, matky, ako aj to, čo maloleté dieťa vníma, cíti a čo chce. Súd pri svojom rozhodovaní o tak dôležitej otázke, ktorá sa týka budúcnosti maloletého dieťaťa, vôbec nebral do úvahy závery súdneho znalca a zveril maloletú do osobnej starostlivosti otca. Podľa psychologickéj charakteristiky otca tento do budúcnosti potrebuje blahodarné uvoľnenie, lebo súčasné pomery vyžadujú veľmi veľa námahy a sebaovládania, následkom ktorých je nepokojný, reaguje podráždene, narastajúce napätie ťažko prežíva. Od začiatku súdneho konania sa otec maloletej snažil za každú cenu spochybniť zdravotný psychický stav matky tvrdiac, že niekedy v puberte musela navštíviť psychiatra, pretože

psychicky nezvládala situáciu svojich rodičov a tento stav pretrváva dodnes. Výsledky znaleckého dokazovania jednoznačne potvrdili, že práve otec je ten, kto danú situáciu nezvláda. Nie je schopný rozhodovať o takej dôležitej otázke, ako je vlastná dcéra. Všade chodí v sprievode svojho právnik, svojej matky, resp. otca. Konštatovanie súdu, že otec má stabilnejšie prostredie na výchovu, nie je postavené pred nevyhnutnosť riešiť si bytovú otázku, čo matka s tým problém má, nie je pravdivé. Otec býva v byte, ktorý je vo vlastníctve jeho matky, teda nemá vyriešenú bytovú otázku. Ona býva u starej matky v rodinnom dome. Doteraz nikto nespochybnil jej bývanie. Zo strany Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny bolo prostredie, v ktorom sa pohybovalo maloleté dieťa, vždy v poriadku, vždy bola vyjadrená spokojnosť. Nie je nútená riešiť si svoju bytovú otázku, má kde bývať, aj maloletá a v rodinnom dome jej starej matky má vytvorené kvalitné podmienky. Vyzdvihnutie otázky fajčenia v rodinnom dome je len snahou súdu odôvodniť svoje rozhodnutie. Skutočnosť, že na rozdiel od otca, ona chce bývať vo vlastnom, nie je nevyhnutnosť, je to jej budúcnosť. Na rozdiel od otca si rieši svoju bytovú otázku, jemu stačí bývanie v byte matky. Ona má v úmysle uzatvoriť manželstvo s partnerom, s ktorým sa stretáva a spoločne aj s dcérou žiť ako usporiadaná rodina, čo môže mať pre budúcnosť maloletej len pozitívny dopad. Súd konštatoval, že stará matka vypomáha otcovi, čo nie je na škodu, je to bežné, dokonca potrebné, aby sa medzi deťmi a starými rodičmi vytvárali pevné citové väzby. Súhlasí s tým, že je potrebné, aby sa medzi deťmi a starými rodičmi vytvárali pevné citové väzby, ale v tomto prípade nejde len o vypomáhanie zo strany starej matky, ale o supľovanie výchovy a starostlivosti zo strany otca, pretože aj maloleté dieťa sa vyjadriло, že väčšinu času trávi u starých rodičov a keď pre ňu príde otec a idú domov, otec sa venuje svojim veciam a cez víkendy telefonuje alebo sa hrá na svojom novom počítači alebo doučuje a keď skončí, idú k starej mame. Vychádzajúc z uvedeného, všetka starostlivosť je na starej matke, pričom podľa vyjadrenia maloletej sa otec venuje svojim veciam. Od septembra 2017 otec nastúpil do nového zamestnania v Bratislave, kde denne dochádza. Podľa súčasného vyjadrenia maloletej, ešte menej sa venuje maloletej, neraz prespáva u starých rodičov, lebo otec musí zostať v práci. Je názoru, že pokiaľ maloleté dieťa má obidvoch rodičov a jeden z nich nezvláda výchovu a starostlivosť, musí sa postarať druhý rodič. Ona pred súdom preukázala, že je schopná sa o maloleté dieťa postarať, má vytvorené podmienky pre jej výchovu, čo potvrdil znalec, aj Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky. Na pojednávaní dňa 26.09.2017 uviedla, že pokiaľ jej bude maloletá zverená do osobnej starostlivosti, nebude do práce chodiť aspoň rok a pol, kým by si zvykla. Tvrdenie súdu, že matka nemala žiaden dôvod nechať maloleté dieťa v čase odchodu od otca v jeho domácnosti, keď podľa jej slov musela opustiť domácnosť, je založené len na jednostrannom hodnotení toho, čo uviedol otec maloletej, s ktorým sa súd stotožnil, pričom vôbec nebral do úvahy skutočnosti, ktoré ju viedli k tomu kroku, ktoré súdu objasnila. Súd svoje rozhodnutie odôvodnil aj skutočnosťou, že v prípade, ak by maloletá bola zverená do jej osobnej starostlivosti, znamenalo by to zmenu školského zariadenia a táto zmena by narušila stabilitu výchovného prostredia maloletej, ktorá nie je v záujme maloletej, najmä v jej veku. S týmto konštatovaním súdu nemôže súhlasiť, pretože podľa záverov znaleckého posudku adaptačný potenciál je u maloletej veľmi dobrý, na základe výsledkov vyšetrenia je možné predpokladať, že výchovné prostredie u matky bude vnímať ako nové v tom zmysle, že bude režimované, zatiaľ čo doteraz toto prostredie čo si užívala ako priestor, kde môže bez iných očakávaní sítí svoje individuálne detské potreby a prežívanie. Spolu s maloletou navštívili základnú školu v Nedei, pričom maloletá mala obavy len z toho, že tam chodia cigáni, pretože jej to hovorili starí rodičia, žiadne iné výhrady nemala. Myslí si, že maloleté dieťa je ešte v takom veku, že jeho prestup na inú základnú školu nespôsobí narušenie stability výchovného prostredia. Súd prvej inštancie okrem tejto veci prejednal aj návrh otca na zverenie maloletej do jeho osobnej starostlivosti a určenie výživného na čas do rozvodu. Rozsudok č. k. 15P 34/2014-177 bol vyhlásený neskôr 10.06.2015 ako v tejto veci 27.03.2015, teda nebol dôvod podať odvolanie vo veci zverenia do osobnej starostlivosti do rozvodu, pretože sa jednalo o minulé obdobie, ktoré už v čase vyhlásenia rozsudku uplynulo. Avšak z obsahu spisu je zrejmé, že viackrát podávala návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, týkajúci sa zverenia maloletej do jej osobnej starostlivosti, teda štyri roky bojuje o zverenie maloletej. V tomto konaní sa proti rozsudku súdu prvej inštancie zo dňa 27.03.2015 odvolala a žiadala zveriť maloletú do svojej osobnej starostlivosti. Vychádzajúc z uvedeného konštatovanie súdu, že maloleté dieťa je u otca štyri roky, je dôsledkom toho, že celé súdne konanie začaté v roku 2013 nebolo ešte ukončené. Poukázala ďalej na to, že starí rodičia maloletej počas celého súdneho konania sa snažili rôznymi listinami a telefonátmi zasahovať do kompetencii subjektov, ktoré sa prejednávajú vecou zaoberali. Otec maloletého dieťaťa do celého súdneho konania zainteresoval ďalšie osoby, ktoré s vecou nemajú nič spoločné. Formou rôznych písomných vyhlásení nezávislých svedkov predkladal účelové nahrávky na CD nosičoch a navrhoval vykonať v tomto smere dokazovanie. Súd pri rozhodovaní nebral do úvahy ani stanovisko Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky. Mala za to, že dostatočne preukázala, že je schopná sa o maloleté dieťa starať, že má vytvorené

ideálne podmienky na výchovu dieťaťa. Má stáleho partnera, ktorý je jej oporou, plánuje s ním spoločnú budúcnosť a v prípade, že jej bude maloletá zverená, chce vytvoriť funkčnú a stabilnú rodinu. Poukázala na závery znaleckého posudku, kde okrem iného je uvedené, že akýkoľvek zástup roly matky inou osobou môže vytvárať priestor na patologizovanie vývinu dieťaťa v ďalších kľúčových životných etapách.

3. Matka písomným podaním zo dňa 06.02.2018 doplnila odvolania a uviedla, že otec dieťaťa napriek tomu, že sa stretávanie s maloletou riadi právoplatným rozhodnutím súdu, jej maloletú odovzdá len v prípade, že mu podpíše písomné prehlásenie, že kedy a kde si maloletú môže prevziať a kedy a kde ju musí odovzdať. Pokiaľ toto prehlásenie nepodpíše, maloletú si nemôže zobrať. Otec maloletej s ňou už vôbec nechce komunikovať ohľadne maloletej. Ak chce vedieť ako sa má, musí zavolať jeho otcovi alebo jej poslať odkazy po maloletej. Maloletá veľakrát ani nechápe, čo jej má odkázať a je z toho zmätená. Od začiatku novembra 2017 býva vo vlastnom dome v obci Neded, kde má maloletá zriadenú svoju detskú izbu.

4. Otec maloletej sa vyjadril k podanému odvolaniu matky maloletej. Uviedol, že súd riadne, zrozumiteľne vyhodnotil obsah a závery znaleckého posudku č. 2/2017 zo dňa 31.03.2017. Matka absolutizuje závery znaleckého posudku a snaží sa vyvolať dojem, akoby posudok bol jediným dôkazom tvoriacim obsah súdneho spisu. V posudku sa nenachádza žiadny diskvalifikujúci záver, ktorý by spochybňoval garanciu, že maloletá od zániku spoločnej domácnosti rodičov až do posiaľ dostávala u otca zabezpečenú a najmä v budúcnosti bude dostávať u otca zabezpečenú všestrannú starostlivosť na úseku zdravého vývoja vo všetkých oblastiach, ktorý by postavil otca do roviny rodiča nespôsobilého a neschopného riadne sa postarať o osobnú starostlivosť a zdravý vývin maloletej. Saturáciu prirodzenej potreby maloletej na pravidelný osobný styk s matkou treba zabezpečiť nie deštrukciou dlhoročného, už vyše štyri roky trvajúceho ustáleného a najmä každodennou praxou osvedčeného režimu, ale určením dostatočne širokého osobného styku medzi matkou a maloletou, ktorému otec nikdy nebránil a ani v súčasnosti nebráni. Maloletá v septembri 2017 začala navštevovať druhý ročník základnej školy. Konštantnosť a dlhodobosť súčasného režimu je najlepším dôkazom, že otcova osobná starostlivosť je v plnom súlade so záujmami maloletej, čo treba potvrdiť zverením maloletej do osobnej starostlivosti otca. Námitka matky, že otec je nesamostatný, je nezmyselná a nepravdivá. Otec zvládol a naďalej aj bez problémov už vyše štyri roky zvláda osobnú starostlivosť o maloletú. Matky mu nemá čo vytknúť. Jediným dôvodom krátkodobej prítomnosti právneho zástupcu otca u znalkyne bolo overenie, či znalkyňa má k dispozícii všetky súvisiace pripojené spisy, po ktorom zistení jeho právny zástupca odišiel a nezasahoval do priebehu znaleckého úkonu. Prítomnosť starej matky maloletej, otcovej matky sa obmedzila len na čakanie na chodbe budovy, kde má znalkyňa ambulanciu. Stará matka prišla na odporúčenie jeho právneho zástupcu, aby tam bola blízka osoba, ktorá na maloletú dohliadne, keď prípadne bude potrebné vyšetrenie otca bez prítomnosti maloletej. Teda stará matka plnila len funkciu sprevádzajúcej osoby. K bytu, v ktorom otec žije s maloletou, sa viaže vecné bremeno spočívajúce v práve otca doživotne užívať byt. V tomto smere je bezpečne vyriešená bytová otázka otca a maloletej. Tento byt v minulosti patril otcovi, ten ho daroval starej matke. Jedná sa o byt, v ktorom maloletá od narodenia vyrastala a pozná ho ako svoj domov. Tvrdenia matky o definitívnom vyriešení bytovej otázky ostali len v rovine rečí, ktoré neboli nijako preukázané. Matka jednu usporiadanú rodinu rozbila, keď začala podvádzať otca maloletej a v stave zaľúbenosti voči cudziemu mužovi odišla zo spoločnej domácnosti, ktorú mala s otcom a maloletou. Deklarovaná túžba matky po usporiadanej rodine nemôže byť hodnotiacim kritériom pre zverenie maloletej matke. Matka útočí na celkom prirodzenú a v zdravej spoločnosti všeobecne pozitívne hodnotenú výpomoc otcových starých rodičov, ktorá nepresahuje rozumné medze a nijako nesupluje otcovskú úlohu, ktorú si otec plní vyše štyri roky riadne, čo maloletá býva v jeho domácnosti. Tvrdenie matky, že maloletá prespáva u otcových starých rodičov nie je pravdivé. Za absurdné považuje prehlásenie matky, že pokiaľ by jej súd zveril maloletú, zostala by rok a pol doma, nechodila by do práce. Tento postoj matky naplno ilustruje, že postoje matky sú celkom mimo reality, keď základnou povinnosťou každého rodiča je vykonávať zárobkovú činnosť a získať zdroje potrebné na výživu dieťaťa. Postoje matky postrádajú elementárnu zodpovednosť. Matka doposiaľ nepredložila ani jeden hodnoverný dôkaz o tom, že v roku 2013 bola vyhnaná zo spoločnej domácnosti, kde žila s otcom a maloletou. Pravdou je, že matke bol vzácny milenec, za ktorým odišla. Okolnosti odchodu matky zo spoločnej domácnosti sú zachytené na zvukovo-obrazových záznamoch, ktoré predložil do spisu. Namiesto toho, aby matka sledovala záujem maloletej, sústavne apeluje na adaptačný potenciál maloletej. Nie je v záujme maloletej skúšať, čo maloletá emocionálne vydrží. Matka nerozume bagatelizuje zmenu školského prostredia maloletej a na škodu záujmu maloletej neberie do úvahy, že maloletá prežíva takéto drakonické zmeny intenzívne. Po vyše štyroch rokoch čo maloletá býva v

domácnosti otca, by bola pre maloletú neprimeraným zásahom taká necitlivá zmena, ktorej sa matka dožaduje. Nejedná sa len o zmenu školského prostredia. S kompletným presťahovaním maloletej je spojená škola straty kamarátskych väzieb, sociálnych väzieb a iných aspektov, ktoré vytvárajú aktuálny svet maloletej. Zvukovo-obrazové snímky, ktoré predložil do spisu, matka hodnotí ako účelové, hoci ich s pravdepodobnosťou ani nevidela. Tieto dôkazy súd odmietol vykonať. Na záznamoch sú svedecké vyhlásenia z obdobia, ktoré bolo najviac poznačené anomálnymi aktivitami matky. Súd nie je viazaný postojom kolízneho opatrovníka, ktorý sa ujal svojej úlohy len štatisticky a priklonil sa na stranu matky. Postoj, ktorý kolízny opatrovník zaujal na pojednávaní 26.09.2017, je hodný osobitnej pozornosti, keď najprv vyslovil obavu zo záťaže, ktorú u maloletej vyvolá zmena školského prostredia a vzápätí v záverečnom návrhu odporučil zverenie maloletej matke. Navrhol pripojiť a oboznámiť spisy súdu prvej inštancie sp. zn. 15P/34/2015, 12Em/1/2015.

5. Otec maloletej podaním zo dňa 26.02.2018 sa vyjadril k podaniu matky maloletej zo dňa 06.02.2018. Uviedol, že matka cieľavedome zamlčuje a dezinterpretuje okolnosti, ktoré sú skutočnou podstatou veci. Krajský súd v Nitre vydal dňa 19.11.2014 uznesenie č. k. 6CoP/36/2014-60, ktorým vyslovil oprávnenie matky stykať sa s maloletou každý nepárny víkend od piatku od 16.30 hod. do nedele do 18.00 hod., ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 01.12.2014. Obaja rodičia sa riadia až doposiaľ predbežným opatrením. Otec plne rešpektuje predbežné opatrenie, čo sa nedá vysloviť o matke, ktorá hrubým spôsobom a drzo ignorovala predbežné opatrenia. V reakcii na matkin postoj musel podať návrh na súdny výkon predbežného opatrenia, podrobnosti ohľadne postoja matky sa nachádzajú v spis sp. zn. 12Em/1/2015. Otec je ochotný poskytnúť matke stykový režim s maloletou aj nad rámec predbežného opatrenia. V tomto smere nikdy nepraktizoval majetnícke postoje. Príkladom sú Vianoce 2017 a Nový rok 2018, keď sa rodičia dohodli na rovnomernom rozdelení stykového režimu. O tom uzavreli písomnú dohodu, ktorá sa nevymyká dobrým mravom. Dohody sa podpisujú len vtedy, keď matka preberá maloletú nad rámec predbežného opatrenia, aby mal otec aspoň elementárnu záruku, že matka maloletú vráti a znovu nezačne praktizovať ignorantský postoj, ktorý v roku 2015 viedol k začatiu súdneho výkonu predbežného opatrenia. Popiera tvrdenie matky, že otec s matkou nekomunikuje v otázkach týkajúcich sa maloletej. Pokiaľ ide o novú domácnosť matky, matka sa o tejto okolnosti zmieňuje iba jedinou vetou a jednou fotografiou. Nie je zrejmé, či sa skutočne jedná o fotografiu detskej izby z matkinej domácnosti, ako vyzerá ostatná domácnosť matky, koľko a aké osoby, s akými návykmi sa zdržiavajú v matkinej domácnosti, nie je zrejmé aký je interpersonálny vzťah medzi týmito osobami a maloletou. Namietal, že matka len účelovo odfotovala nejakú neznámu miestnosť tesne pred rozhodnutím odvolacieho súdu, aby psychologicky pôsobila na odvolací senát. Súdny spor trvá už piaty rok a matka za tento čas nič neurobila v otázke novej domácnosti.

6. Kolízny opatrovník sa vyjadril k podanému odvolaniu matky maloletej. Uviedol, že sa pridrižiava svojho vyjadrenia predneseného na súdnom pojednávaní, v zmysle ktorého v záverečnej reči vychádzal zo znaleckého posudku. Znalčka uviedla, že adaptačný potenciál je u maloletej veľmi dobrý. Na základe výsledkov vyšetrenia je možné predpokladať, že výchovné prostredie u matky bude dieťa vnímať ako nové v tom zmysle, že bude režimované, zatiaľ čo doteraz toto prostredie si užívala ako priestor, kde môže bez iných očakávaní sýtiť svoje individuálne detské potreby a prežívanie. Zo záveru znaleckého posudku okrem iného vyplýva, že zmena výchovného prostredia poskytne maloletej priestor na zdravú identifikáciu s rolou ženy - matky a je predpoklad, že v tomto prostredí bude akceptovaná spontaneita a jedinečnosť dieťaťa.

7. Otec v písomnom podaní zo dňa 11.9.2018 uviedol, že navrhuje napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť, keď tento súd dvakrát vec správne právne posúdil, významnú stabilitu do stykového režimu vnieslo predbežné opatrenie Krajského súdu v Nitre zo dňa 19.11.2014 č. k. 6CoP/36/2014-60. Otec na rozdiel od matky nikdy nepraktizoval majetnícke postoje voči maloletej, plne rešpektuje postavenie matky v živote maloletej, nikdy nebránil styku matky s maloletou, čo sa však nedá hovoriť o matke maloletej vo vzťahu k otcovi. Znalecký posudok neobsahuje voči otcovi žiadny diskvalifikujúci záver, ktorý by zakladal pochybnosti, či maloletá môže byť zverená otcovi, ktorý dôkaz tvorí len čiastku z množstva iných dôkazov. V starostlivosti otca neboli zistené žiadne nedostatky, ktoré by ohrozovali riadnu výchovu maloletej a jej zdravý vývin. Maloletá je adaptovaná, plne stabilizovaná na aktuálne prebiehajúci stykový režim s rodičmi. V septembri 2018 začala navštevovať už 3. ročník základnej školy. Čas je dôkazom toho, že nie je potrebné napadnutý rozsudok zmeniť, drakonická zmena školského prostredia a náhle vytrhnutie maloletej z dlhodobou vybudovaných sociálnych väzieb, by znamenali veľmi necitlivý zásah do života maloletej. Maloletá považuje od narodenia domácnosť otca za svoj domov.

Otec musel v minulosti začať proti matke exekúciu výživného, čo svedčí o hrubej ľahostajnosti matky vo veciach priamo týkajúcich sa maloletej, ktorý ignorantský postoj matka nedokázala hodnoverne vysvetliť.

8. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku, ďalej len CSP) preskúmal napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo (§ 65, § 66 CMP) na nariadenom odvolacom pojednávaní dňa 04. októbra 2018 a po zopakovaní a doplnení dokazovania (§ 68 CMP) na základe zisteného skutočného stavu veci dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie je potrebné podľa ustanovenia § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdiť.

9. Podľa § 395 ods. 1 CMP ak § 396 neustanovuje inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

10. Podľa § 395 ods. 2 CMP právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

11. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

12. Počnúc od 01. 07. 2016 nadobudli účinnosť zákony č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok a č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok, ktoré zrušili dovtedy platný zákon č. 99/1963 Zb. v znení neskorších predpisov Občiansky súdny poriadok. Keďže v zmysle vyššie citovaného zákonného ustanovenia § 395 ods. 1 CMP platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti (ak nie je v § 396 ustanovené inak), je potrebné na danú právnu vec aplikovať právnu úpravu zákona č. 161/2015 Z. z., a teda právnu úpravu Civilného mimosporového poriadku a v zmysle ustanovenia § 2 ods. 1 CMP (na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak) i právnu úpravu CSP, nakoľko CMP v jeho prvej časti, v § 59 až § 73, obsahuje úpravu len niektorých ustanovení o odvolaní, preto pri rozhodovaní o podanom odvolaní bolo potrebné aplikovať i právnu úpravu štvrtej časti CSP o odvolaní.

13. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

14. Podľa § 100 CMP s konaním o rozvod manželstva je spojené konanie o úpravu pomerov manželov k ich maloletým deťom na čas po rozvode.

15. Podľa § 24 ods.1 Zákona o rodine v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

16. Podľa § 24 ods.2 Zákona o rodine ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa.

17. Podľa § 24 ods.3 Zákona o rodine rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná.

18. Podľa § 24 ods.4 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

19. Podľa § 25 ods.1 Zákona o rodine rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

20. Podľa § 25 ods.2 Zákona o rodine ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

21. Podľa § 62 ods. 1 Zákona. o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

22. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností a možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

23. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

24. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

25. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

26. S konaním o rozvod manželstva je spojené konanie o úprave pomerov manželov k maloletým deťom na čas po rozvode. Súd je povinný v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, vždy upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode. Podľa § 217 ods. 1 CSP pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia, preto súd nemôže v rozhodnutí vychádzať, resp. svoje rozhodnutie opierať o pomery, ktoré ešte len v budúcnosti prípadne môžu nastať. Autoritatívne rozhodovanie súdu o úprave výkonu rodičovských práv a povinností je až druhoradým riešením v prípade, keď medzi rodičmi nedôjde k dohode o úprave výkonu rodičovských práv a povinností, resp. ak uzavretá dohoda nie je v záujme maloletého dieťaťa a súd ju neschválil. Keďže dohoda rodičov nahrádza rozhodnutie súdu, pre túto dohodu, ako aj pre rozhodovanie súdu o schválení tejto dohody platia rovnaké zásady ako pre rozhodovanie súdu o úprave výkonu rodičovských práv a povinností, tak to, okrem iného, znamená, že rodičia sa musia dohodnúť najmä o tom, komu bude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok a tiež o tom, ako má ten z rodičov, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu. Subjektmi tejto dohody môžu byť len rodičia. Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby k rodičom, príbuzným, priateľom, prostrediu a pod. a vývinové potreby - vek, školské, zdravotné, záujmové potreby a pod., stabilitu budúceho výchovného prostredia - životné, bytové pomery rodičov, ich hmotné zabezpečenie, povahové vlastnosti a pod. Podľa ustanovenia § 38 CMP ak je účastníkom maloletý, ktorý je schopný vyjadriť samostatne svoj názor, súd na jeho názor prihliadne. Názor maloletého zisťuje súd spôsobom zodpovedajúcim jeho veku a vyspelosti. Súd podľa povahy veci zisťuje názor maloletého bez prítomnosti iných osôb. Súd pri rozhodovaní o úprave výkonu rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov o úprave výkonu rodičovských práv a povinností, najmä pokiaľ ide o zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti, zisťuje najmä to, ktorý z rodičov je vzhľadom na záujem maloletého dieťaťa viac spôsobilý na výkon osobnej starostlivosti o maloleté dieťa (R 30/1990), resp. zverením komu by boli zabezpečené najpriaznivejšie podmienky pre vývoj dieťaťa a u koho sú lepšie predpoklady na výkon osobnej starostlivosti. Pre uvedený záver musí mať súd spoľahlivý podklad získaný vykonaním a zhodnotením tých skutočností, ktoré charakterizujú osobu dieťaťa, osoby rodičov, ako aj prostredie, v ktorom rodičia žijú (R 20/1980). Ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd

môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa. Pri rozhodovaní súdu o určení povinnosti prispievať na výživu maloletého dieťaťa zo strany rodiča, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, súd vychádza z ustanovení § 62 až 64, § 75 až 77 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine. Súd môže tiež schváliť dohodu rodičov o výške výživného, ak je v záujme maloletého dieťaťa a neodporuje kogentným ustanoveniam zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine. Ak súd rozsudkom schválil dohodu rodičov, rodičia nie sú oprávnení podať voči výroku, ktorým bola dohoda schválená, odvolanie (§ 122 CMP). Rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo, dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvoze. Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvoze, to neplatí, ak rodičia žiadajú neupraviť úpravu styku. Konanie o rozvod a konanie o úprave pomerov manželov k maloletému dieťaťu z ich manželstva na čas po rozvoze sú konania, ktoré majú samostatný skutkový základ, preto sú v opravnom konaní preskúmané samostatne (R 40/1965). Spojenie obidvoch konaní podľa ustanovenia § 100 CMP nemá vplyv na povahu práv, o ktorých sa v tomto spojenom konaní rozhoduje.

27. Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov voči deťom je obmedzené na dobu, kým dieťa nie je schopné samo sa živiť. Medzi rozhodujúce faktory na strane dieťaťa patrí jeho vek, zdravotný stav, štúdium, schopnosť zamestnať sa, schopnosť vykonávať prácu, odôvodnené záujmy a potreby, majetkové pomery a podobne. Spolu s § 75 a nasl. Zákona o rodine je možné vyvodiť faktory, ktorých kombinácia priamo vplyva na stanovenie výšky výživného v súdnom konaní. Na strane povinného sú to v prvom rade jeho zárobkové schopnosti a možnosti, majetkové pomery, životná úroveň, počet iných vyživovacích povinností a výška príspevku iných povinných k týmto oprávneným. Na strane dieťaťa treba prihliadnúť na jeho oprávnené potreby s ohľadom na jeho vek, zdravotný stav, záujmy, prípravu na budúce povolanie, majetkové pomery dieťaťa, ďalej na výšku výživného, ktoré poskytujú iné povinné osoby, napríklad druhý rodič, na ich schopnosti a možnosti, prípadne majetkové pomery a počet vyživovacích povinností. Odôvodnené potreby dieťaťa teda závisia predovšetkým od jeho veku, zdravotného stavu, fyzickej a duševnej vyspelosti, obsahu a spôsobu jeho prípravy na budúce povolanie, od hodnoty jeho majetku, prípadne od výšky vlastných príjmov dieťaťa a sú bezprostredne ovplyvňované schopnosťami, možnosťami ako i majetkovými pomermi rodičov. Ak sú tieto obmedzené, sú odôvodnenými len bežné potreby dieťaťa, ktoré nepresahujú obvyklú základnú mieru všetkých potrieb nevyhnutných pre život kultúrneho človeka. V opačnom prípade odôvodnenými sú aj ďalšie potreby dieťaťa, vrátane tvorby úspor, ktoré síce nie sú nevyhnutné, ale so zreteľom na okolnosti konkrétneho prípadu prospešné pre všestranný vývoj dieťaťa. Výživné pre dieťa teda slúži nielen na uspokojovanie všetkých jeho odôvodnených hmotných potrieb (jedlo, ošatenie, obuv a pod.), ale aj ďalších potrieb dôležitých pre výchovu a vývoj dieťaťa (vzdelanie, príprava na povolanie, kultúrne, športové potreby, relaxačné potreby, tvorba úspor a pod.). Pre určenie výšky výživného pre dieťa sú rozhodujúce reálne zárobkové možnosti, schopnosti a majetkové pomery každého z rodičov, ktoré sú dané nielen ich subjektívnymi vlastnosťami, ale aj okolnosťami objektívneho charakteru. Navyše súd prihliadne i na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará.

28. Jedným z prostriedkov na zabezpečenie čiastočnej spoluúčasti rodiča, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na výchove maloletého dieťaťa a na udržiavanie rodičovského vzťahu a upevňovanie citových vzťahov, je osobný styk rodiča s maloletým dieťaťom. Súd pri úprave styku rodičov s maloletými deťmi v súdnom rozhodnutí prihliadne na záujem dieťaťa, najmä na jeho citové väzby k rodičom, vývinové potreby a stabilitu výchovného prostredia. Tiež prihliadne na to, aby sa rešpektovalo právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k oboj rodičom. V záujme dieťaťa je predovšetkým to, aby vyrastalo v atmosfére lásky, porozumenia, stability, tolerancie a harmónie, aby jeho výchova smerovala k pozitívnemu rozvoju jeho osobnosti, nadania, rozumových a fyzických schopností, mravnému, sociálnemu a duchovnému rozvoju a aby boli rešpektované jeho práva. Neopomenuteľnými kritériami, ktoré súd zohľadňuje pri úprave styku rodičov s maloletými deťmi, sú okrem veku dieťaťa aj jeho zdravotný stav a okrem citového vzťahu k rodičom a predovšetkým k rodičovi, ktorému nebolo dieťa zverené do osobnej starostlivosti, aj vzťah dieťaťa k prostrediu, v ktorom tento rodič žije. Súd musí vziať do úvahy školské, mimoškolské aktivity, záujmy a krúžky dieťaťa, denný režim dieťaťa, aby úprava negatívne nezasahovala do týchto povinností, ako aj záujmov. Závisí aj od okolností na strane rodičov ako rodinné pomery, vzdialenosť medzi bydliskom dieťaťa a rodiča, ktorý ho nemá vo výchove, od

ekonomických pomeroch rodičov, od časových možností rodičov s ohľadom na ich pracovné povinnosti, ich pracovnú dobu. Rodič má síce právo stykať sa so svojim dieťaťom, nie je to však jeho povinnosť.

29. Odvolací súd po prejednaní danej právnej veci na odvolacom pojednávaní dňa 04.októbra 2018 potom, čo zopakoval dokazovanie obsahom spisu, vrátane pripojených spisov súdu prvej inštancie vedených pod sp. zn. 15P/34/2014, sp. zn. 12Em/1/2015 a doplnil dokazovanie výsluchom účastníkov konania, oboznámil sa so správou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky zo dňa 01.10.2088 o šetrení pomerov v domácnosti rodičov a o vykonaní pohovoru s maloletým dieťaťom, lekárskou správou Mgr. Adriany Vačkovej, klinického psychológa zo dňa 28.09.2018, správou zamestnávateľa matky KROMBERG & Schubert, s.r.o., Kolárovo, Priemyselný areál 3206 o PMZ netto matky, správou zamestnávateľa otca ORGECO, spol. s r.o., Bešeňovská cesta 7, Nové Zámky o PMZ netto otca dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie je vecne správne, keď súd prvej inštancie správne a dostatočným spôsobom zistil skutočný stav veci a posúdil ho správne podľa ustanovení Zákona o rodine a to v súlade s ustanoveniami §24 ods.1 až 4, § 25 ods.1,2, § 62 ods.1,2,4, 5, § 75 ods.1 Zákona o rodine a správne rozhodol, pokiaľ zveril maloleté dieťa do osobnej starostlivosti otca, matku zaviazal prispievať na výživu maloletého dieťaťa sumou 75 eur mesačne a upravil styk matky s maloletým dieťaťom, preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil, keď súd prvej inštancie sa v dôvodoch napadnutého rozhodnutia vysporiadal so všetkými právne relevantnými skutočnosťami, majúcimi vplyv na posúdenie danej právnej veci.

30. Z obsahu spisu v danej právnej veci vyplýva, že navrhovateľka (matka maloletého dieťaťa) sa návrhom zo dňa 19.11.2013 domáhala rozvodu manželstva odporcom (otcom maloletého dieťaťa) a úpravy pomerov manželov k ich maloletému dieťaťu, k maloletej N. A. H. na čas po rozvode tak, že navrhla, aby súd upravil výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode tak, že zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti matky, otca zaviazá prispievať na výživu maloletej sumou 100 eur mesačne s tým, že súd styk otca s maloletým dieťaťom neupraví. Súd prvej inštancie uznesením č. k. 11/402/2013-55 zo dňa 03.07.2014 zamietol návrh matky zo dňa 02.07.2014 na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým sa domáhala, aby zveril maloleté dieťa do osobnej starostlivosti matky. Súd prvej inštancie rozsudkom č. k. 11P/402/2013-143 zo dňa 27.03.2015 rozviedol manželstvo účastníkov konania, na čas po rozvode zveril maloleté dieťa do osobnej starostlivosti otca, matku zaviazal prispievať na výživu maloletého dieťaťa sumou 80 eur mesačne a upravil styk matky s maloletým dieťaťom každý nepárny týždeň od piatka od 16.30 hod. do nedele do 18.00 hod. V časti rozvodu manželstva účastníkov nadobudol predmetný rozsudok súdu prvej inštancie právoplatnosť dňa 14.05.2015. Krajský súd v Nitre uznesením č. k. 8CoP/29/2015-189 zo dňa 30.07.2015 na odvolanie matky maloletého dieťaťa rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti týkajúcej sa úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

31. Z pripojeného spisu Okresného súdu v Nových Zámkoch sp. zn. 15P/34/2014 vyplýva, otec maloletého dieťaťa sa návrhom zo dňa 04.09.2014 domáhal úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu čas do rozvodu manželstva, navrhol zveriť maloleté dieťa do svojej osobnej starostlivosti a matku zaviazal prispievať na výživu maloletého dieťaťa sumou 75 eur mesačne od septembra 2013, upraviť styk matky s maloletým dieťaťom každý nepárny týždeň od piatka od 16.30 hod. do nedele do 18.00 hod. Zároveň sa domáhal nariadenia predbežného opatrenia, ktorým súd uloží matke povinnosť odovzdať maloleté dieťa do osobnej starostlivosti otca a upraviť styk matky s maloletým dieťaťom každý nepárny týždeň od piatka od 16.30 hod. do nedele do 18.00 hod. Súd prvej inštancie uznesením č. k. 15P/34/2014 -31 zo dňa 10.09.2014 návrh otca na nariadenie predbežného opatrenia zamietol. Matka sa návrhom zo dňa 14.10.2014 domáhala nariadenia predbežného opatrenia, ktorým súd zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti matky. Súd prvej inštancie uznesením č. k. 15P/34/2014 -55 zo dňa 20.10.2014 návrh matky na nariadenie predbežného opatrenia zamietol. Na odvolanie otca proti uzneseniu súdu prvej inštancie zo dňa 10.09.2014 Krajský súd v Nitre uznesením č. k. 6CoP/36/2014-60 zo dňa 19.11.2014 uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti týkajúcej sa odovzdania maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti otca potvrdil a v ostatnej zamietajúcej časti zmenil tak, že upravil styk matky s maloletou každým nepárny víkend od piatka od 16.30 hod. do nedele do 18.00 hod. dôvodiac tým, že matka maloletého dieťaťa v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, ktorý bol zamietnutý uviedla, že otec dňa 10.09.2014 fyzickým násilím a za pomoci svojho brata a otca zobral maloleté dieťa a dieťa sa nachádza v súčasnosti u otca maloletého dieťaťa a keďže sa maloleté dieťa nachádza v starostlivosti otca, nemohlo byť nariadené otcom

požadované predbežné opatrenie, aby matka odovzdala maloleté dieťa do rúk otca. Zároveň upravil styk matky s maloletým dieťaťom, keď mal za preukázané, že rodičia nemajú dobré vzťahy a je predpoklad, že by sa nevedeli na styku dohodnúť. Matka maloletého dieťaťa sa návrhom zo dňa 22.01.2015 domáhala nariadenia predbežného opatrenia ktorým súd dočasne zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti matky a upraví styk otca s maloletým dieťaťom každý druhý týždeň od soboty od 9.00 hod. do nedele do 16.00 hod. dôvodiac tým, že maloleté dieťa bolo od júla 2014 v osobnej starostlivosti matky, keď otec maloletého dieťaťa dňa 10.09.2014 na ÚPSVR Nové Zámky vyslovil s tým súhlas, avšak 09.10.2014 pri návšteve maloletého dieťaťa, maloleté dieťa zobral bez jej súhlasu, pričom matku a jej matku napadli a matka musela ísť na lekárske vyšetrenie, po tomto incidente jej otec maloleté dieťa vrátil, ktoré sa nachádzalo u matky do vydania uznesenia KS Nitra 6CoP/36/2014-60 zo dňa 19.11.2014, otec maloletého dieťaťa sa domáha vydania maloletého dieťaťa podľa tohto predbežného opatrenia, vznikajú medzi nimi spory, keďže maloleté dieťa bola v čase nariadenia predbežného opatrenia v jej starostlivosti. Otec maloletého dieťaťa sa návrhom zo dňa 27.01.2015 domáhal, aby súd nariadil predbežné opatrenie, ktorým uloží matke odovzdať maloleté dieťa do jeho osobnej starostlivosti z dôvodu, že síce maloleté dieťa sa nachádza v jeho osobnej starostlivosti, avšak matka nerešpektuje rozhodnutie odvolacieho súdu, sústavne ho porušuje. Súd prvej inštancie uznesením č. k. 15P/34/2014 -95 zo dňa 30.01.2015 návrh matky na nariadenie predbežného opatrenia zamietol. Súd prvej inštancie uznesením č. k. 15P/34/2014 -97 zo dňa 30.01.2015 návrh otca na nariadenie predbežného opatrenia zamietol a Krajský súd v Nitre na odvolanie otca uznesením č. k. 7CoP/14/2015-122 napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil. Okresný súd v Nitre rozsudkom č. k. 15P/34/2014- 177 zo dňa 10.06.2015 zveril maloleté dieťa do osobnej starostlivosti otca a matku zaviazal prispievať na výživu maloletého dieťaťa sumou 75 eur mesačne, zročné výživné za obdobie od 01.12.2014 do 30.04.2015 vo výške 375 eur povolil matke splácať v mesačných splátkach výške 30 eur spolu s bežným výživným s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia, určil, že splatnosť prvej splátky zročného výživného nastáva počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku. V zostávajúcej časti návrh zamietol. Na odvolanie matky proti tomuto rozsudku súdu prvej inštancie v časti určenia výšky vyživovacej povinnosti Krajský súd v Nitre rozsudkom č. k. 9CoP/39/2015-200 zo dňa 19.11.2015 rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti určenia vyživovacej povinnosti k maloletému dieťaťu, v časti určenia zročného výživného, v zamietajúcej časti a v časti náhrady trov konania potvrdil.

32. Odvolací súd zhodne ako súd prvého stupňa dospel k záveru, že v danej právnej veci s poukazom na vykonané dokazovanie najmä na výsluch rodičov maloletého dieťaťa, správy a úradné záznamy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky zo dňa 23.04.2014, zo dňa 19.05.2014, zo dňa 10.09.2014, zo dňa 07.10.2014, zo dňa 10.10.2014, zo dňa 10.11.2015, zo dňa 17.02.2016, zo dňa 04.04.2016, zo dňa 01.10.2018 mal za preukázané, že rodičia maloletého dieťaťa od augusta 2013 nežijú v spoločnej domácnosti, kedy sa matka maloletého dieťaťa odsťahovala zo spoločnej domácnosti na podnet otca maloletého dieťaťa z dôvodu, že za trvania manželstva nadviazala známosť s iným mužom. Od tej doby sa maloleté dieťa s výnimkou piatich mesiacov (júl až november 2014) nachádza v osobnej starostlivosti otca a rodičia maloletého dieťaťa nevedia dohodnúť na osobnej starostlivosti o maloleté dieťa. Obaja rodičia maloletého dieťaťa po celú túto dobu prejavovali skutočný záujem o osobnú starostlivosť maloletého dieťaťa, na tejto skutočnosti sa nevedeli dohodnúť. Obaja rodičia nemajú záujem na striedavej osobnej starostlivosti o maloleté dieťa. Medzi rodičmi maloletého dieťaťa absentuje dostatočne vysoká miera schopnosti dohody rodičov a schopnosť intenzívnej komunikácie medzi rodičmi týkajúcej sa potrieb maloletého dieťaťa s poukazom na výpovede rodičov maloletého dieťaťa, čoho dôkazom sú tiež vyššie uvedené správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, ako i návrhy oboch rodičov na nariadenie požadovaného predbežného opatrenia v konaní vedenom na súde prvej inštancie sp. zn. 15P/34/2014, ako aj návrh matky na nariadenie požadovaného predbežného opatrenia v tomto konaní. V tomto konaní obaja rodičia maloletého dieťaťa navrhujú súdu, aby zveril maloleté dieťa do osobnej starostlivosti navrhujúceho rodiča. V konaní bolo nesporne preukázané, že obaja rodičia maloletého dieťaťa sú spôsobilí na výkon osobnej starostlivosti o maloleté dieťa, obaja majú vytvorené vhodné podmienky pre zdravý psychický a fyzický vývoj maloletého dieťaťa, maloleté dieťa má dobré citové väzby k obojmu rodičom s poukazom na závery znaleckého posudku č. 2/2017 znalkyne PhDr. Alžbety Zradulovej zo dňa 31.3.2017. Obaja rodičia majú vytvorené vhodné životné, bytové pomery a hmotné zabezpečenie pre osobnú starostlivosť o maloleté dieťa s poukazom i na vyššie uvedené správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky. Podaný znalecký posudok s poukazom na námietky matky voči spôsobilosti otca na výkon osobnej starostlivosti o maloleté dieťa s poukazom na závery znaleckého posudku nediskvalifikuje spôsobilosť na výkon osobnej starostlivosti o maloleté dieťa ani

jedného z rodičov maloletého dieťaťa. S poukazom na vykonané dokazovanie potvrdeniami a správou Okresného riaditeľstva PZ v Šali, Odbor poriadkovej a dopravnej polície, Obvodné oddelenie PZ Vlčany zo dňa 02.07.2014, zo dňa 16.08.2014, zo dňa 07.12.2014, zo dňa 18.02.2016 nie je možné prijať záver, že otec maloletého dieťaťa sa dopustil takého protiprávneho konania, ktoré by vylučovalo jeho spôsobilosť na výkon osobnej starostlivosti o maloleté dieťa. S poukazom na výsluch rodičov maloletého dieťaťa, vyššie uvedené správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, s poukazom na obsah písomných dohôd medzi rodičmi maloletého dieťaťa o styku matky s maloletým dieťaťom zo dňa 25.07.2015, zo dňa 14.09.2015, zo dňa 30.10.2015, zo dňa 19.12.2015, zo dňa 21.05.2016, zo dňa 08.05.2016, zo dňa 16.01.2016 vyplýva, že otec maloletého dieťaťa od augusta 2013 v čase svojej osobnej starostlivosti o maloleté dieťa nebránil v styku matke s maloletým dieťaťom, následne styk matke s maloletým dieťaťom umožňoval v súlade s uznesením Krajského súdu v Nitre č. k. 6CoP/36/2014-60 zo dňa 19.11.2014, v rokoch 2015 a 2016 aj nad rámec tejto úpravy a najmenej za posledný rok sa styk matky s maloletým dieťaťom uskutočňoval v podstatne širšom rozsahu to v rozsahu, ako bol styk upravený v napadnutom rozsudku súdu prvej inštancie. Otec v rozhodnom období riadne zabezpečoval osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, ako aj výživu maloletého dieťaťa. Matka maloletého dieťaťa v rozhodnom období spočiatku nerešpektovala uznesenie Okresného súdu Nové Zámky č. k. 15P/34/2014-31 zo dňa 10.9.2014 v spojení so zmeňujúcim uznesením Krajského súdu v Nitre č. k. 6CoP/36/2014-60 zo dňa 19.11.2014, ktorá skutočnosť vyplýva z obsahu pripojeného spisu súd prvej inštancie sp. zn. 12Em/1/2015. Určitú časť rozhodného obdobia si matka maloletého dieťaťa bez vážnych dôvodov neplnila riadne vyživovaciu povinnosť k maloletému dieťaťu, v dôsledku čoho bola nariadená exekúcia s poukazom na výpoveď otca a matky, ako aj s poukazom na správy a úradné záznamy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky zo dňa 09.02.2016, zo dňa 23.02.2016, zo dňa 17.02.2016. Maloleté dieťa navštevuje 3.ročník Základnej školy na ulici G. Czuczora v Nových Zámkoch. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky zo dňa 01.10.2018 o vykonaní aktuálneho pohovoru s maloletým dieťaťom bez prítomnosti rodičov vyplýva, že maloletá Lilla Zsófia sa so zreteľom na svoj vek a rozumovú vyspelosť vyjadrila vo veku viac ako osem rokov tak, že chce bývať s otcom, ktorý názor maloleté dieťa prezentovalo aj dňa 28.09.2018 podľa lekárskej správy Mgr. Adriany Vačkovej, klinického psychológa zo dňa 28.09.2018, ktoré dôkazy nie sú v rozpore so znaleckým posudkom č. 2/2017 znalkyne PhDr. Alžbety Zradulovej zo dňa 31.3.2017, avšak vzhľadom na odstup času od podania predmetného znaleckého posudku, bolo potrebné klásť dôraz na tieto aktuálne dôkazy, ktoré už prezentujú výslovný aktuálny postoj samotnej maloletej Lilly Zsófie na možnosť zmeny výchovného prostredia maloletého dieťaťa. V starostlivosti o maloleté dieťa v súvislosti s vodením maloletého dieťaťa do školy a čiastočne aj zo školy aktuálne pomáha otcovi stará matka zo strany otca maloletého dieťaťa. Kolízny opatrovník maloletého dieťaťa v záverečnom návrhu navrhol zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti otca s poukazom na vykonané dokazovanie vo veci. Odvolací súd zhodne ako súd prvej inštancie pri rozhodovaní o úprave výkonu rodičovských práva a povinností, hlavne pokiaľ ide o zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti, zisťoval najmä, ktorý z rodičov je vzhľadom na záujem maloletého dieťaťa viac spôsobilý na výkon osobnej starostlivosti o maloleté dieťa, resp. zverením ktorému z rodičov by boli zabezpečené najpriaznivejšie podmienky pre vývoj dieťaťa a u koho sú lepšie predpoklady na výkon osobnej starostlivosti. Odvolací súd zhodne ako súd prvej inštancie dospel k záveru, že je daný dôvod pre zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti otca s poukazom na dôvody vyššie uvedené, keď zverením maloletého dieťaťa otcovi budú zabezpečené najpriaznivejšie podmienky pre vývoj maloletého dieťaťa a ktorý má lepšie predpoklady na výkon osobnej starostlivosti, keď prihliadol v otázke osobnej starostlivosti o maloleté dieťa na záujem maloletého dieťaťa, zohľadňujúc najmä jeho citové väzby k obojmu rodičom, vývinové potreby a to vek viac ako osem rokov, ako aj školské, záujmové, zdravotné potreby, stabilitu výchovného prostredia a to životné, bytové pomery oboch rodičov, ich pracovné možnosti, ich hmotné zabezpečenie, povahové vlastnosti a názor maloletého dieťaťa. Odvolací súd porovnávajúc vo veci aktuálne pomery s pomermi v čase úpravy výkonu rodičovských práva povinnosti k maloletému dieťaťu na čas do rozvodu upravené rozsudkom Okresného súdu v Nitre č. k. 15P/34/2014-177 zo dňa 10.06.2015 v spojení s potvrdzujúcim rozsudkom Krajský súd v Nitre č. k. 9CoP/39/2015-200 zo dňa 19.11.2015, kedy sa maloleté dieťa nachádzalo v osobnej starostlivosti otca, dospel k záveru, že nie je daný dôvod prijať iné závery v otázke osobnej starostlivosti o maloleté dieťa.

33. Odvolací súd zhodne ako súd prvej inštancie dospel v otázke určenia výživného na maloleté dieťa na čas po rozvode k záveru, že určenie výživného vo výške 75 eur mesačne odôvodňujú odôvodnené potreby maloletého dieťaťa (odôvodnené bežné potreby dieťaťa, zvýšené potreby, ako aj ďalšie potreby dôležité pre výchovu a vývoj dieťaťa), ako aj schopnosti, možnosti a majetkové

pomery rodičov maloletého dieťaťa. Z vykonaného dokazovania boli nesporne preukázané odôvodnené mesačné potreby maloletého dieťaťa (spojené so štúdiom na základnej škole, stravovaním v škole, s návštevou družiny, bežné potreby ako sú strava, ošatenie, hygiena a pod.) v rozsahu, ako ich správne ustálil súd prvej inštancie. Pri určení vyživovacej povinnosti zo strany matky k maloletému dieťaťu bolo potrebné zohľadniť skutočnosť, že matka maloletej pracuje v spoločnosti KROMBERG & Schubert, s.r.o., dosahuje PMZ netto 614,65 eur, ako aj odôvodnené výdavky matky na domácnosť, splátky úveru, tiež širší rozsah úpravy styku s maloletým dieťaťom, ako aj majetkové pomery (výlučné vlastníctvo k nehnuteľnosti), ako aj skutočnosť, že matka maloletého dieťaťa nemá ďalšiu vyživovaciu povinnosť. Otec maloletého dieťaťa pracuje od 03.04.2018 u zamestnávateľa ORECO spol. s r.o., dosahuje PMZ netto 499,58 eur. Na strane otca maloletého dieťaťa bolo potrebné zohľadniť vzhľadom na nižší vek maloletého dieťaťa čiastočne tú skutočnosť, že maloleté dieťa sa nachádza v jeho osobnej starostlivosti, s prihliadnutím na širší rozsah úpravy styku matky s maloletým dieťaťom, ako aj jeho výdavky na domácnosť a splátky úveru. Otec maloletého dieťaťa nemá ďalšiu vyživovaciu povinnosť. Odvolací súd na zdôraznenie správnosti dôvodov napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie na záver uvádza, že súd prvej inštancie kvalifikovane zistil osobné, majetkové a zárobkové pomery na strane oboch rodičov maloletého dieťaťa, ako aj bežné a zvýšené odôvodnené výdavky maloletého dieťaťa v celom rozhodnom období, dôsledne ich preskúmal zo všetkých zákonných hľadísk, aj sa s nimi skutkovo i právne vypořiadal tak, ako je vyššie uvedené. S poukazom na výsluch rodičov maloletého dieťaťa mal odvolací súd za preukázané, že zaostalé výživné za čas od 14.05.2015 do 30.09.2018 je v sume 75 eur, ktoré zaviazal matku maloletého dieťaťa zaplatiť k rukám otca maloletého dieťaťa tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

34. Odvolací súd v danej právnej veci z vyššie uvedených podstatných dôvodov dospel teda k záveru, že súdom prvej inštancie určené výživné zodpovedá zárobkovým schopnostiam a možnostiam, ako aj majetkovým pomerom oboch rodičov dieťaťa a odôvodneným potrebám dieťaťa, i s prihliadnutím na vek dieťaťa v zmysle ustanovenia § 75 ods.1 prvá veta Zákona o rodine. Takto určené výživné spolu s rodinnými prídavkami na maloleté dieťa, spolu s vyživovacou povinnosťou zo strany matky bude primerane kryť odôvodnené potreby maloletého dieťaťa tak, aby životná úroveň rodičov a maloletého dieťaťa bola rovnaká.

35. Odvolací súd v danej právnej veci dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej časti týkajúcej sa úpravy styku matky s maloletým dieťaťom je vecne správne, keď súd prvej inštancie správne a dostatočným spôsobom zistil skutočný stav veci a posúdil ho podľa správnych ustanovení Zákona o rodine a to v súlade s ustanoveniami § 25 Zákona o rodine a správne rozhodol o úprave styku matky s maloletým dieťaťom. Súdom prvej inštancie určený rozsah úpravy styku matky s maloletým dieťaťom zodpovedá danému skutkovému stavu veci, ako aj vyššie uvedeným kritériám pre určenie rozsahu úpravy styku rodiča s maloletým dieťaťom a to veku, dennému režimu, zdravotnému stavu maloletého dieťaťa, citovým väzbám maloletého dieťaťa k oboom rodičom, jeho vývinovým potrebám, stabilite výchovného prostredia, časovým možnostiam rodičov s ohľadom na plnenie si ich pracovných povinností, vzdialenosti bydlísk rodičov maloletého dieťaťa. Rodičia maloletého dieťaťa tento súdom prvej inštancie určený rozsah úpravy styku nenamietali. Odvolací súd preto rozsudok súdu prvej inštancie v tejto napadnutej časti podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil. Vzhľadom k tomu, že obaja rodičia zhodne na odvolacom pojednávaní navrhli ešte rozšíriť túto úpravu styku počas Vianočných sviatkov a Nového roka, odvolací súd upravil styk matky s maloletým dieťaťom i v tomto období tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku. Súd prvej inštancie sa v dôvodoch napadnutého rozhodnutia vysporiadal so všetkými právne relevantnými skutočnosťami majúcimi vplyv na posúdenie rozsahu úpravy styku matky s maloletým dieťaťom. Odvolací súd zhodne ako súd prvého stupňa dospel k záveru, že v danej právnej veci bol daný dôvod na úpravu styku matky s maloletým v rozsahu vykonanom súdom prvej inštancie tak, ako je uvedené vo výroku napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie z dôvodov nižšie uvedených. Otec maloletého dieťaťa od augusta 2013 v čase osobnej starostlivosti o maloleté dieťa nebránil v styku matke s maloletým dieťaťom, následne styk matke s maloletým dieťaťom umožňoval v súlade s uznesením Krajského súdu v Nitre č. k. 6CoP/36/2014-60 zo dňa 19.11.2014, v rokoch 2015 a 2016 aj nad rámec tejto úpravy a najmenej za posledný rok sa styk matky s maloletým dieťaťom uskutočňoval v podstatne širšom rozsahu to v rozsahu, ako bol styk upravený v napadnutom rozsudku súdu prvej inštancie. Medzi matkou a maloletým dieťaťom je nesporne vytvorený pozitívny citový vzťah, ktorú skutočnosť otec maloletého dieťaťa v konaní nespochybnil. Súdom prvej inštancie vykonaná úprava styku matky s maloletým dieťaťom plne rešpektuje závery znaleckého posudku č. 2/2017 znalkyne PhDr. Alžbety Zradulovej zo dňa 31.3.2017. Styk matky s maloletým dieťaťom sa

realizuje bez problémov v najlepšom záujme maloletého dieťaťa, preto správne súd prvej inštancie dospel k záveru, že boli dané dôvody na širšiu úpravu styku matky s maloletým dieťaťom, keď podľa názoru odvolacieho súdu takáto úprava styku korešponduje nielen v priebehu konania zaužívanej praxi stretávania sa matky s maloletým dieťaťom, ale súčasne zodpovedá i najlepším záujmom maloletého dieťaťa, tak ako to správne konštatoval súd prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí, vychádzajúc zo správne zisteného skutkového stavu veci. Pokiaľ odvolací súd doplnil úpravu styku matky s maloletým dieťaťom v rozsahu ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia, táto úprava taktiež zodpovedá citovému vzťahu matky s maloletým dieťaťom, veku, školským povinnostiam, voľno-časovým aktivitám maloletého dieťaťa, ako aj časovým a pracovným možnostiam oboch rodičov maloletého dieťaťa. Celkový súdom určený rozsah styku matky s maloletým dieťaťom vzhľadom na doposiaľ už vybudovaný vzájomný pozitívny citový vzťah medzi matkou a maloletým dieťaťom, je v záujme maloletého dieťaťa, keďže bude mať pozitívny vplyv na zdravý vývoj maloletého dieťaťa a bude slúžiť na upevňovanie vzájomného citového vzťahu medzi maloletým dieťaťom a jeho matkou.

36. Odvolací súd s poukazom na odvolacie dôvody matky v podanom odvolaní dospel k záveru, že súd prvej inštancie vyhodnotil všetky vykonané dôkazy jednotlivo, ako aj v ich vzájomnej súvislosti, prihliadol na všetko, čo vyšlo v konaní najavo v súlade s ustanoveniami § 191 CSP. Odvolací dospel k záveru, že v danej právnej veci doposiaľ vykonaným dokazovaním boli preukázané rozhodujúce skutočnosti a bol zistený úplný skutočný stav veci (§ 35 CMP), keď je potrebné uviesť, že súd prvej inštancie v súlade s ustanovením § 185 ods.1 CMP rozhoduje o tom, ktoré z označených dôkazov vykoná a ktoré nie.

37. Odvolací súd dodáva, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené sporovou stranou, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami sporu. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového, ale aj odvolacieho), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 3. júla 2003 sp. zn. IV. ÚS 115/2003). Judikatúra ESLP nevyžaduje, aby na každý argument strany (účastníka) bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Odvolací súd v danej právnej veci dospel k záveru, že súd prvej inštancie sa pri rozhodovaní v danej právnej veci riadil vyššie uvedenými zásadami právneho štátu. Právo na spravodlivý proces vyžaduje, aby rozhodnutie súdu boli zdôvodnené a presvedčivé. Prihliadajúc na vyššie uvedené odvolací súd dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie spĺňa vyššie uvedené kritériá pre odôvodňovanie rozsudku v zmysle § 220 CSP a preto ho možno považovať z pohľadu vyššie uvedeného za preskúmateľné v takej miere, že nedošlo k porušeniu práva účastníkov na spravodlivý proces, keď súd prvej inštancie dal odpoveď na tie otázky, ktoré mali pre vec podstatný význam, ktorá odpoveď dostatočne objasňuje skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby súd zachádzal do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami sporu, teda obsahuje stručné a jasné objasnenie skutkového a právneho základu súdneho rozhodnutia, teda odôvodnenie dáva jasne a zrozumiteľne odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany.

38. S poukazom na všetky vyššie uvedené podstatné skutočnosti odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti v zmysle ustanovenia § 387 ods. 1 CSP potvrdil ako vecne správny.

39. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 druhá veta Civilného sporového poriadku v spojení s § 3 ods. 9 posledná veta zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).
Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).